

ارائه روشی جدید جهت مقابله با حمله روم شرقی در سیستم های تشخیص نفوذ با ساختار سلسله مراتبی پویا در شبکه های موردی سیار

احمد حقیقی^۱، سمانه حاجی رمضان^۲، کیارش میزانیان باغ گلستان^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه یزد، haghghi.ahmad@stu.yazd.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه شاهد، samaneh.hajiramezan92@gmail.com

۳- استادیار، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه یزد، k.mizanian@yazd.ac.ir

خلاصه

پیشرفت چند سال اخیر در زمینه فن آوری ارتباطات بی سیم موجب پیدایش معماری های جدیدی بر این مناسبت شده است. که از میان آنها می توان شبکه های موردی سیار را نام برد. وجود مزایایی مانند سرعت زیاد توسعه، سادگی، هزینه بر پایی پایین، عدم نیاز به زیرساخت از پیش تعیین شده و پیکره بندی خودکار در این شبکه ها باعث افزایش محبوبیت و کاربرد آن گردیده است. خصیصه های یاد شده از جمله عدم وجود زیرساخت باعث افزایش آسیب پذیری این شبکه ها گردیده و راهکارهای امنیتی قبلی پاسخ گو نیست. لذا نیاز است تا برای رفع مشکل تدابیر جدید امنیتی اتخاذ شود. یکی از روش های موجود استفاده از سیستم های تشخیص نفوذ با ساختار سلسله مراتبی پویا می باشد. یکی از مشکلات این روش این است که گره های مخرب می توانند با همکاری هم یک گره مخرب را به عنوان رأس سلسله مراتب انتخاب کنند. در این مقاله راهکاری را پیشنهاد داده ایم که می تواند تا حد قابل قبولی در رفع این مشکل مؤثر واقع گردد.

کلمات کلیدی: سیستم تشخیص نفوذ، شبکه های موردی سیار، ساختار سلسله مراتبی پویا، حمله روم شرقی

۱. مقدمه

در سال های اخیر محبوبیت و فراوانی دستگاه های سیار و اتصالات بی سیم به طور چشم گیری افزایش یافته است. عدم نیاز به وجود زیرساخت جهت ارتباط، قابلیت سیار بودن دستگاه ها، خود پیکربندی و بی سیم بودن اتصالات، از بارزترین خصیصه های شبکه های موردی سیار است که خود دلیلی بر افزایش روزافزون محبوبیت و کاربرد این نوع از شبکه ها می باشد [1]. از مهم ترین کاربردهای شبکه های موردی سیار می توان به کاربرد آن در امور نظامی برای ارتباط سربازان و ادوات جنگی با یکدیگر و مراکز فرماندهی، عملیات نجات در مواردی مانند زلزله، سیل و آتش سوزی که بسترهای ارتباطی از بین می روند، کاربردهای محلی مانند کنفرانس ها، کلاس های درس و سایر کاربردها که در آنها شرکت کنندگان از طریق اتصال گوشی ها و لپ تاپ ها و سایر تجهیزات خود به یکدیگر، به تبادل اطلاعات می پردازند، سیستم های رأی گیری و یا کاربرد آن در موارد شبکه های خانگی برای اتصال دستگاه ها به یکدیگر اشاره نمود.

در اصل شبکه های موردی سیار برای محیط های اشتراکی طراحی شده اند. برای استفاده از آن ها در محیط های خصمانه از مسیریابی مبتنی بر اعتماد استفاده می شود. اما به دلیل این ساختار مبتنی بر اعتماد مورد حملات زیادی قرار می گیرند. چراکه یک گره مورد اعتماد می تواند مورد حمله قرار گیرد و به یک گره مخرب تبدیل گردد و سپس در عملیات مسیریابی شرکت کند. بنابراین حضور سیستم های تشخیص نفوذ برای شناسایی و جلوگیری از حملات ضروری

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه یزد

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه شاهد

۳ استادیار، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه یزد

است. سیستم تشخیص نفوذ یک سیستم (نرم افزار یا سخت افزار) است که رویدادها را به منظور کشف حادثه‌ها نظارت می کند. یکی از مهم ترین اجزای سیستم تشخیص نفوذ امکان لاگ کردن است. که برای تحلیل رویدادها به منظور تشخیص فعالیت های غیر معمول توسط کاربر استفاده می شود.

سیستم تشخیص نفوذ بر اساس موقعیت مکانی به دو نوع عمده مبتنی بر شبکه و مبتنی بر میزبان طبقه بندی می شود. [2]

سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر شبکه روی روتر یا ابزارهای زیرساختی شبکه قرار می گیرند. این تکنیک اغلب برای حمله کننده و دیگران نامحسوس است و به همان نسبت بسیار تأثیر گذار است. علاوه بر این گره ها مجبور به دادن ظرفیت و زمان CPU به عملیات تشخیص نفوذ نیستند. البته به دلیل فقدان زیرساخت شبکه این نوع قابل به کارگیری روی شبکه های موردی سیار نیست.

سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر میزبان^۱ یک نرم افزار سیستمی است که حمله های روی لایه کاربردی یا عملیاتی سیستم را شناسایی می کنند. بنابراین واکنش گره های خاص می تواند کشف و گزارش شود. از آنجایی که این سیستم ها محاسبات را روی گره انجام می دهند؛ ظرفیت در دسترس CPU (در شبکه های موردی سیار توان باتری دستگاه) را کاهش می دهد.

سیستم های تشخیص نفوذ توزیع شده ترکیبی از چند سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر میزبان و مبتنی بر شبکه و یا چند سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر میزبان می باشد. که حالت دوم می تواند در شبکه های موردی سیار به کار گرفته شود. انتخاب مدل سازمان دهی اولین گام برای طراحی معماری در هر سیستم تشخیص نفوذ توزیع شده می باشد. از رایج ترین مدل های معماری این سیستم، همتا به همتا، سلسله مراتبی ایستا و سلسله مراتبی پویا می باشد. در مدل سلسله مراتبی پویا گره ها بر اساس پارامترهایی چون نیروی پردازش، اتصال (تعداد گره هایی که می توانند به یک گره وصل شوند)، ظرفیت حافظه، مجاورت با الگوریتم های [3,4,5,6] خوشه بندی می شوند. زمان که سلسله مراتب ساخته شد گره ها در امتداد خط سلسله مراتبی گزارش می دهند. آن ها سعی می کنند تشخیص نفوذ را در پایین ترین لایه ای ممکن به منظور حداقل کردن سربار اتصال و دوره ی عکس العمل انجام دهند.

در این معماری مشکل حمله ی روم شرقی^۳ وجود دارد. به این معنی که ممکن است گره های مخرب با یکدیگر همکاری کنند و یک گره مخرب را به عنوان گره رأس انتخاب کنند. در این مقاله یک بهبود برای رفع مشکل حمله ی روم شرقی ارائه شده است. که به میزان قابل توجهی از انتخاب گره ی مخرب به عنوان رأس جلوگیری می کند.

سایر بخش های مقاله به شرح زیر می باشد. در بخش ۲ پاره ای از تحقیقات و کارهای صورت گرفته در زمینه سیستم های تشخیص نفوذ در شبکه های موردی سیار بیان می شود. طرح پیشنهادی برای بهبود معماری سلسله مراتبی در بخش ۳ ارائه شده است. در بخش ۴ نتایج شبیه سازی عملکرد طرح پیشنهادی ارائه و در بخش ۵ جمع بندی آورده شده است.

۲. تحقیقات انجام شده

گسترش شبکه های موردی سیار و اهمیت تشخیص نفوذ در این گونه شبکه ها باعث شده است که تحقیقات فراوانی در این زمینه صورت گیرد. D. Sterne و همکاران در سال ۲۰۰۵ معماری تشخیص نفوذ مبتنی بر همکاری را ارائه دادند. در این معماری بعد از تشکیل سلسله مراتب گره ها در امتداد خط سلسله مراتبی با هم مذاکره می کنند. آن ها سعی می کنند تشخیص نفوذ را در پایین ترین سطح ممکن انجام دهند. به این صورت که داده های بدست آمده از نظارت را از پایین به بالا جمع می کنند و از بالا به پایین مورد تصمیم و داوری قرار می دهند. سیستم تشخیص نفوذ در این معماری از دو نوع نظارت استفاده می کند. اولی نظارت بی قید است؛ به این معنا که رأس های هر زیر خوشه بر ترافیک داخل سطح خود نظارت می کنند. و دومی نظارت بر جریان داده از مبدأ به مقصد تنها در گام های اول و آخر مسیر می باشد [7].

¹ NIDS

² HIDS

³ Byzantine attack

Chang Katharine و همکاران در سال ۲۰۱۰ معماری تشخیص نفوذ مبتنی بر لایه کاربردی بر اساس سلسله مراتب را پیشنهاد دادند. این معماری از عامل محلی برای تشخیص نفوذ استفاده می کند. عامل های همراه در این معماری از هر دو تکنیک مبتنی بر ناهنجاری و مبتنی بر امضا استفاده می کنند. هر عامل شامل ۳ ماژول نظارت و تشخیص، ارتباطات و پاسخ می باشد [8].

Zhang Da و همکاران در سال ۲۰۱۰ سیستم تشخیص نفوذ مبتنی بر دادگاه را ارائه دادند. این معماری دادگاه را با اجزای اصلی خود به منظور شناسایی گره های مخرب مدل می کند. و شامل ماژول های مختلف مانیتورینگ، اتهام، صدور هشدار، داوری و همچنین گره های وکیل می باشد. [9]

Manikandan T و همکاران در سال ۲۰۱۰ معماری تشخیص گره های مخرب را ارائه دادند. و برای شبکه هایی که دارای بیش از ۵ گره یعنی $n > 4k + 1$ باشد استفاده می شود. در این معماری یک گره پیام به همه ی گره های در محدوده تحت پوشش خود می فرستد. گره هایی که بی خطر فرض می شوند به این پیام پاسخ می دهند و گره های مخرب پاسخ این پیام را نمی دهند. گره اولیه سپس درخواست رأی گیری برای گره مخرب می کند. پس از جمع آوری رأی ها، داده ها برای اثبات اینکه یک گره مخرب است جمع می شوند. از آنجایی که که رأی نادرست و حتی گره های رأی نداده وجود دارد. گره ای مشکوک اعلام می شود که حداقل $k + 1$ گره علیه آن رأی دهند [10].

Palaniswami و Rajaram در سال ۲۰۱۰ یک سیستم تشخیص نفوذ برای شبکه های موردی سیار شامل یک پروتکل امنیتی بر مبنای اعتماد^۱ معرفی کردند که از یک مکانیسم لایه ی کنترل دستیابی رسانه^۲ استفاده می کند. این پروتکل احراز هویت و قابلیت اعتماد را در هر دو لایه ی شبکه و پیوند داده^۳ ارائه می دهد. در فاز اول پروتکل، یک راهکار بر مبنای اعتماد جهت هدایت بسته ها به کار برده می شود تا گره های بدخواه را شناسایی و جدا^۴ کند. پروتکل از مقداری به عنوان مقدار اعتماد^۵ استفاده می کند و هرگاه مقدار این شمارنده اعتماد، از حد آستانه ای پایین تر رفت، آن گره میانی مربوطه به عنوان گره بدخواه نشانه گذاری می شود. در فاز دوم پروتکل، یک مکانیسم امنیتی لایه پیوند به کار گرفته می شود که از احراز هویت و رمزنگاری^۶ CBC-X جهت فراهم ساختن امنیت در تبادل پیام های سیستم تشخیص نفوذ استفاده می کند [11].

Mutlu و Yilmaz در سال ۲۰۱۱ یک سیستم تشخیص نفوذ توزیع شده مبتنی بر همکاری معرفی کردند که بر تحلیل های محلی و جهانی تکیه داشت. هر گره یک موتور سیستم تشخیص نفوذ محلی دارد که یک نسخه مبتنی بر شبکه از سیستم تشخیص نفوذ را اجرا و بر فعالیت گره های همسایه نظارت می کند. وقتی یک گره رفتاری مشکوک^۷ را شناسایی می کند به منظور دریافت تمامی داده های مربوطه به تشخیص نفوذ، یک الگوریتم تشخیص نفوذ توزیع شده را اجرا می کند. در این الگوریتم داده های رسیده از موتور IDS و همچنین بقیه پیام های هشدار^۸ که توسط IDS سایر گره ها در شبکه پخش شده است، جمع آوری و تجزیه تحلیل و مرتبط^۹ می شوند. حال اگر شواهد کافی مبنی بر نفوذ وجود داشته باشد یک پیغام هشدار در شبکه همه پخش می شود. اگر پیام هشدار توسط گرهی غیر قابل اعتماد فرستاده شده باشد، پیام نادیده گرفته می شود. به محض اینکه گره یک پیام هشدار تشخیص نفوذ دریافت می کند عمل جلوگیری از حمله را انجام می دهد و میزان قابلیت اعتماد گره مربوطه را کاهش می دهد. این عمل توسط تمامی گره های که پیام هشدار را دریافت می کنند انجام می شود [12].

۳. طرح پیشنهادی

در ابتدا گره ها بر اساس [3] خوشه بندی شده اند. سپس برای هر خوشه یک عدد تصادفی به عنوان شناسه (CID) انتخاب می شود. هر گره CID خوشه ای که در آن قرار دارد را می داند. فرض می کنیم حداقل یک گره ناظر در شبکه داریم که گرهی مورد اعتماد و با آدرسی شناخته شده برای تمامی گره ها است. چنانچه

^۱ Trust-based

^۲ Media Access Control(mac)

^۳ Link

^۴ Isolate

^۵ Trust value

^۶ Encryption

^۷ Suspicious

^۸ Alert

^۹ Correlate

میزان توان باقی مانده و حافظه گره ناظر از یک حدی کمتر شد خودش با توجه به تاریخچه اش وظیفه اش را به یک گره مورد اعتماد دیگر می دهد و تمامی گره ها را مطلع می سازد. فرض دوم این است که گره ناظر به دلیل نگه داشتن انرژی و سایر منابعش نمی تواند رأس شود.

جدول ۱- متغیرهای مورد استفاده در الگوریتم

نام متغیر	مقدار
sTime	حداکثر زمانی که یک گره می تواند رأس باشد (مقداری ثابت که با توجه به سیاست های امنیتی تعیین می شود)
dTime	مدت زمانی که گره توانایی رأس بودن دارد (مقداری متغیر که گره ناظر بر اساس پارامترهای رسیده از سمت گره، این مقدار را تخمین می زند)
CID	شناسه تصادفی مربوط به هر خوشه
hTime	$\min(dTime, sTime)$

۳.۱. الگوریتم پیشنهادی:

- تمامی گره های هر خوشه (به جز رأس قبلی) پارامترهای خود (شارژ باتری باقی مانده، حافظه باقی مانده، توان پردازشی، احتمال خارج شدن از خوشه در بازه زمانی sTime) را به همراه شناسه خود و خوشه به گره ناظر ارسال می کنند.
- گره ناظر، ID گره هایی را که پارامترهایشان از حد آستانه بالاتر بودند و شرایط رأس شدن دارند را درون یک لیست می ریزد.
- گره ناظر، یک عدد تصادفی در بازه $[1, m]$ تولید می کند. (m تعداد اعضای داخل آرایه است)، در نتیجه شماره ی یکی از خانه های آرایه به دست می آید و یک گره به تصادف انتخاب می شود و نامزد رأس شدن می گردد.
- سپس گره ناظر از سایر گره های ناظر (در صورت وجود) و سایر اعضای خوشه درخواست می کند تا در مورد قابل اعتماد بودن گره نامزد انتخاب شده رأی دهند و همچنین خود به توجه به تاریخچه اش رأی می دهد.
- گره ناظر رأی ها را جمع آوری کرده و طبق فرمول ۱ مقدار مربوط به قابلیت اعتماد گره را محاسبه می کند. در صورتی که مقدار به دست آمده از حد آستانه ای بیشتر باشد، گره تصادفی را به اعضای خوشه به عنوان رأس معرفی می کند. این مقدار آستانه با توجه به فرمولی که گره ها برای محاسبه میزان اعتماد به کار می برند تعیین می شود.
- گره ناظر برای رأس جدید انتخاب شده، مقدار dTime را محاسبه کرده، سپس به میزان hTime به گره اجازه می دهد رأس باشد. در صورتی که این زمان تمام شود و یا اینکه گره رأس از محدوده خوشه خارج شود و یا با وقوع حادثه ای گره نتواند به رأس بودن ادامه دهد، الگوریتم از سر گرفته شده و رأس جدیدی انتخاب می گردد.

$$trust_i = (\alpha(\sum m_{ji})/y + \beta(\sum n_{si})/z_i) \quad (1)$$

- که در آن: $\alpha + \beta = 1$
- m_{ji} رأی گره ناظر j در مورد گره i (بین ۰ تا ۱)
 - n_{si} رأی گره s از همسایه های گره i در مورد گره i (بین ۰ تا ۱)
 - z_i تعداد گره هایی که با گره i در یک خوشه هستند
 - y تعداد گره های ناظر (حداقل یک)
 - α ضریب تأثیر برای نظرات گره های رأس (بین ۰ تا ۱)
 - β ضریب تأثیر برای نظرات گره های همسایه (بین ۰ تا ۱)
 - $trust_i$ نتیجه رأی گیری در مورد میزان اعتماد به گره i (مقدار بین ۰ تا ۱)

الگوریتم فوق برای کل خوشه‌های سطح آخر سلسله‌مراتبی اجرا می‌شود و رئوس خوشه‌های سطح آخر تعیین می‌شود. حال برای سطح بعدی سلسله‌مراتبی به میزان زیادی اطمینان داریم گره‌های رأس مخرب نیستند. و می‌خواهیم پدر برای این رئوس انتخاب کنیم، لذا کافی است مراحل ۱ تا ۳ را انجام دهیم و گره پدر را بیابیم. این کار این قدر تکرار می‌شود که ریشه‌ی سلسله‌مراتب به دست آید.

در صورتی که در شبکه چندین گره ناظر وجود داشته باشد، اعضای هر خوشه به صورت تصادفی بر سر یکی از گره‌های ناظر توافق می‌کنند و پارامترهای خود را برای آن گره ارسال می‌کنند و در صورت عدم وجود گره‌ی ناظر، گره‌های هر خوشه می‌توانند هر یک عددی تصادفی تولید نمایند و برای تمامی همسایه‌های خود در خوشه ارسال کنند، سپس با مرتب‌سازی ID های مربوط به گره‌های خوشه، با جمع این اعداد تصادفی می‌توان به عددی تصادفی رسید که به کمک این عدد می‌توان گره‌ی را به عنوان ناظر به تصادف انتخاب کرد که تمامی گره‌ها از آن خبر داشته باشند. هر چند برای انتخاب این ناظر می‌توان رأی‌گیری کرد و میزان اعتماد به این گره را پرس‌وجو نمود ولی همچنان مشکل این روش اعتماد و اطمینان به ناظر انتخابی است، چراکه نقشی کلیدی‌تر و حساس‌تر از رأس‌ها دارد و به سادگی نمی‌توان به رأی‌گیری اکتفا نمود. لذا فرض می‌کنیم در شبکه حداقل یک گره ناظر با تعاریف پاراگراف اول از این بخش موجود است.

۴. شبیه‌سازی

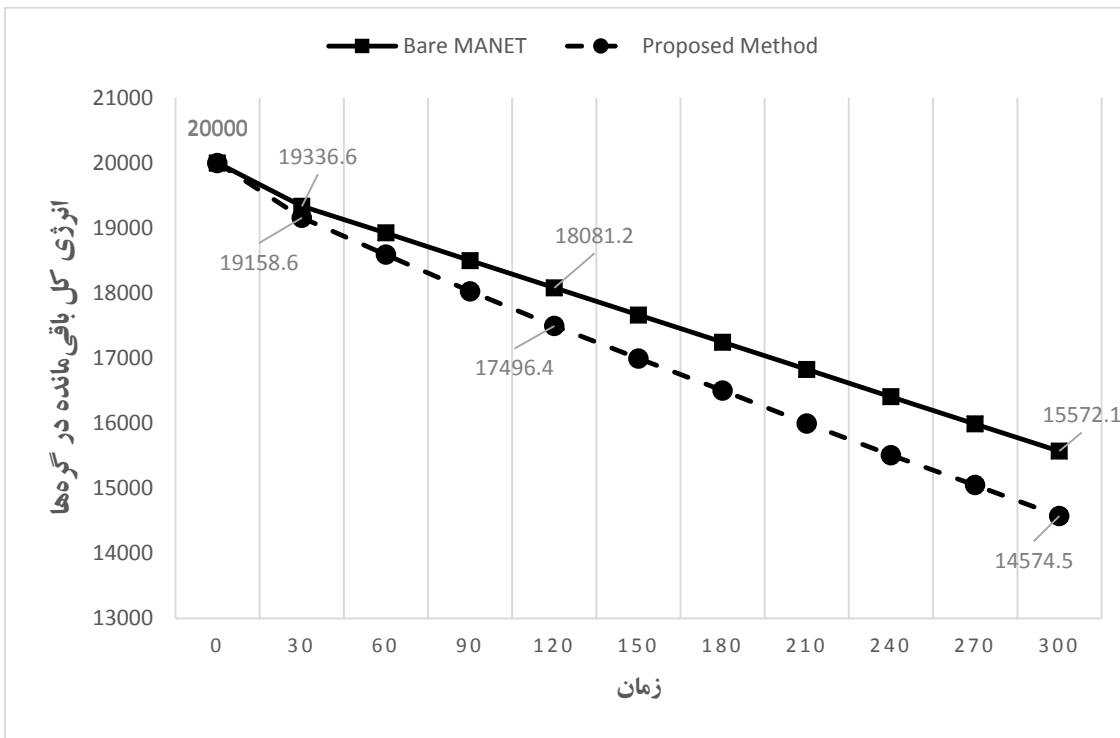
جهت شبیه‌سازی ایده پیشنهادی از برنامه NS2 [13] نسخه ۲,۳۵ در محیط Ubuntu 14.04 LTS 32bit استفاده شده است. پارامترهای شبیه‌سازی در جدول ۲ آورده شده است. در شبیه‌سازی دو مؤلفه تعداد کل بسته‌های ارسال شده و همچنین مقدار کل انرژی باقی‌مانده (جمع انرژی تمامی گره‌ها) محاسبه و در شکل‌های ۱ و ۲ ترسیم شده‌اند.

جدول ۲- پارامترهای شبیه‌سازی

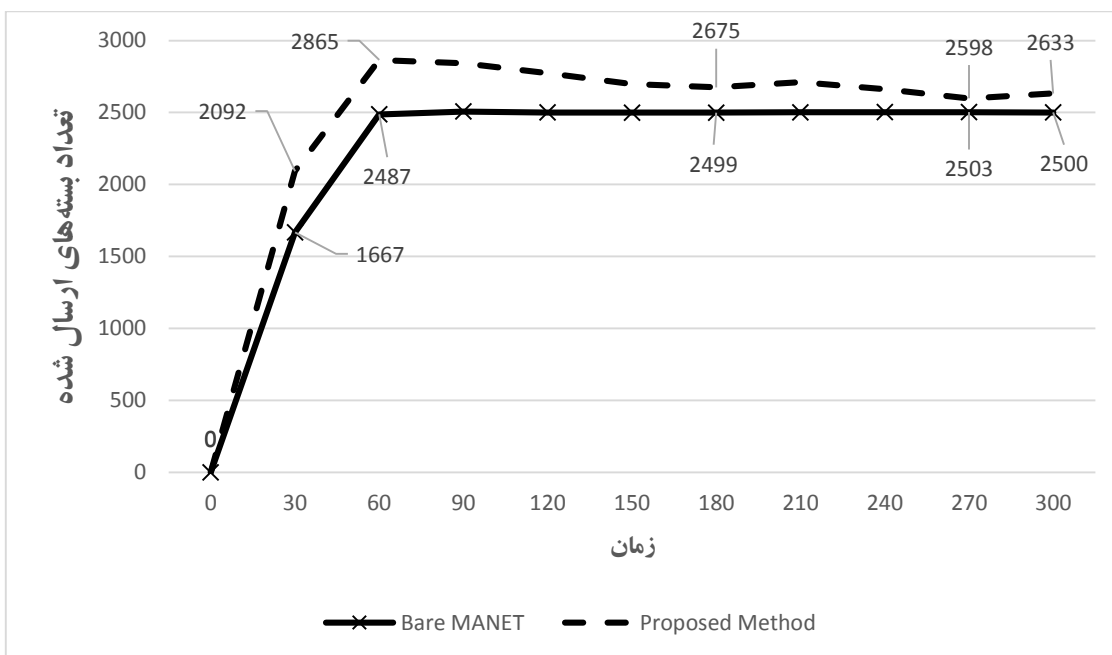
زمان شبیه‌سازی	۳۰۰ ثانیه
تعداد گره‌های متحرک	۵۰
تعداد گره‌های ناظر	۱
توپولوژی	۶۷۰ * ۶۷۰
پروتکل مسیریابی	AODV
سرعت گره‌ها	متغیر
انرژی اولیه هر گره	۴۰۰ ژول
ترافیک	1 CBR and 1 FTP

انتخاب آستانه‌ها و همچنین الگوریتم مناسب جهت رأی‌گیری وابسته به کاربرد و محیط عملیاتی دارد. ما در این شبیه‌سازی برای محاسبه میزان اعتماد گره‌ها به یکدیگر از نسبت تبادلات موفق استفاده کرده‌ایم، به این معنی که اگر در تراکنش‌هایی که قبلاً صورت گرفته است، منع سرویسی از سمت مقابل رخ نداده باشد، اعتبار افزایش و در غیر این صورت کاهش یابد و همچنین گره‌هایی که تبادلی نداشته‌اند اعتبار ۰,۵ را ارسال نموده‌اند. و به گره‌ها با اعتماد بالای ۰,۷ اجازه کاندیدا شدن داده‌ایم.

همان‌طور که انتظار می‌رود در ابتدای شبیه‌سازی به دلیل تشکیل خوشه‌ها و رأی‌گیری در هر خوشه تعداد بسته‌های ارسالی بیشتر از بقیه زمان‌ها بوده و همچنین انرژی با شیب تندتری کاهش یافته است، در الگوی حرکتی تصادفی تعیین شده برای گره‌ها از میانه‌های شبیه‌سازی به بعد سرعت حرکت گره‌ها کاهش یافته و لذا به تبع آن خروج گره‌ها از خوشه و لذا رأی‌گیری مجدد کاهش می‌یابد، همچنین انرژی با شیب ملایم‌تری کاهش یافته است.

شکل ۱- مقدار کل انرژی باقی مانده در گره‌ها

شکل ۲- تعداد کل بسته‌های ارسال شده در بازه‌های ۳۰ ثانیه‌ای

۵. نتیجه‌گیری

یکی از راهکارهای بهبود امنیت در شبکه‌های موردی سیار به کارگیری سیستم‌های تشخیص نفوذ می‌باشد که به دلیل عدم وجود زیرساخت در این شبکه‌ها نظارت مرکزی و ثابت امری ناکارآمد است، لذا ساختارهای سلسله مراتبی و مخصوصاً نوع پویای آن‌ها که ساختار را بر اساس وضعیت شبکه شکل می‌دهند گزینه مناسبی برای این گونه از شبکه‌ها می‌باشد. ما در این مقاله جهت بهبود امنیت و کارایی سیستم‌های تشخیص نفوذ با ساختار سلسله مراتبی پویا روشی ارائه دادیم تا گره‌های رأس در ساختار سلسله مراتبی تا حد قابل قبولی از میان گره‌های مورد اعتماد انتخاب شوند و گره بدخواه به عنوان رأس انتخاب نگردد. روش پیشنهادی صرف‌نظر از نوع الگوریتم تشخیص نفوذی که به کار برده می‌شود رأس خوشه‌ها رو همچنین رأس‌های بالاتر را به کمک رأی‌گیری و با استفاده از گره (های) خاصی بانام ناظر انتخاب می‌کند و همچنین از باقی ماندن گرهی با عنوان رأس برای مدتی طولانی جلوگیری می‌کند و در نتیجه اطمینان به مخرب نبودن رأس‌ها را افزایش داده و با حمله روم شرقی مقابله می‌کند.

۶. منابع

- [1] M. S. Corson, J. P. Macker, and G. H. Cirincione, "Internet-based mobile ad hoc networking," *IEEE Internet Comput.*, vol. 3, no. 4, pp. 63–70, 1999.
- [2] V. Jaiganesh, S. Mangayarkarasi, and P. Sumathi, "Intrusion Detection Systems : A Survey and Analysis of Classification Techniques," vol. 2, no. 4, pp. 1629–1635, 2013.
- [3] N. H. V. M. C. D. K. P. P. Krishna, P. Krishna, N. H. Vaidya, M. Chatterjee, and D. K. Pradhan, "A cluster-based approach for routing in dynamic networks," *ACM SIGCOMM Comput. Commun. Rev.*, vol. 27, no. 2, pp. 49–64, Apr. 1997.
- [4] S. Basagni, "Distributed clustering for ad hoc networks," in *Proceedings Fourth International Symposium on Parallel Architectures, Algorithms, and Networks (I-SPAN'99)*, 1999, pp. 310–315.
- [5] Y. Huang and W. Lee, "A cooperative intrusion detection system for ad hoc networks," *Proc. 1st ACM Work. Secur. ad hoc Sens. networks - SASN '03*, p. 135, 2003.
- [6] O. Kachirski and R. Guha, "Effective Intrusion Detection Using Multiple Sensors in Wireless Ad Hoc Networks," p. 57.1, Jan. 2003.
- [7] D. Sterne, P. Balasubramanyam, D. Carman, B. Wilson, R. Talpade, C. Ko, R. Balupari, C.-Y. Tseng, T. Bowen, K. Levitt, and J. Rowe, "A General Cooperative Intrusion Detection Architecture for MANETs," *Third IEEE Int. Work. Inf. Assur.*, pp. 57–70, 2005.
- [8] K. Chang and K. G. Shin, "Application-Layer Intrusion Detection in MANETs," in *2010 43rd Hawaii International Conference on System Sciences*, 2010, pp. 1–10.
- [9] D. Zhang and C. K. Yeo, "A Novel Architecture of Intrusion Detection System," *2010 7th IEEE Consum. Commun. Netw. Conf.*, pp. 1–5, Jan. 2010.

- [10] T. Manikandan, "Detection Of Malicious Nodes in MANETs," in *Communication Control and Computing Technologies (ICCCCT), 2010 IEEE International Conference on*, 2010, pp. 788 – 793.
- [11] L. Bononi and C. Tacconi, "Intrusion detection for secure clustering and routing in Mobile Multi-hop Wireless Networks," *Int. J. Inf. Secur.*, vol. 6, no. 6, pp. 379–392, Jul. 2007.
- [12] S. Mutly and G. Yilmaz, "A Distributed Cooperative Trust Based Intrusion Detection Framework for MANETs," in *ICNS 2011, The Seventh International Conference on Networking and Services*, 2011, pp. 292–298.
- [13] "The Network Simulator - ns-2." [Online]. Available: <http://www.isi.edu/nsnam/ns/>. [Accessed: 31-Dec-2014].